

novičke

februar 2005

Kaj prinaša februarska številka?	3	BESEDA UREDNICE
Promocija stroke in Andragoškega centra Slovenije	4-5	DOMAČE NOVIČKE
Glotta Nova v TVU 2004 * Iz poročil izvajalcev lanskega leta - 1. del	6-10	TEDEN VSEŽIVLJE-NJSKEGA UČENJA 2005
Dogovori z 32. in 33. seje	11-13	O DELU STROKOVNEGA SVETA RS ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH
Projektno vodenje pri načrtovanju in vpeljevanju e-izobraževanja v organizacije	14-15	S POTI
Od čustvene inteligence do modrosti srca	16-17	NOVA KNJIGA
Študijski krožek Priprava učnih gradiv	18	KOTIČEK JE VAŠ
Vabilo na usposabljanje Motivacija odraslih za učenje * Vabilo na petkovo izobraževalno srečanje * Vabilo na usposabljanje Učitelj in izpeljava kurikulumov * Vabilo na delavnico Moderiranje učnega procesa * Vabilo na Temeljno usposabljanje vodij in mentorjev študijskih krožkov	19-22	PRIPRAVLJAMO
	23-24	POSVETI/KONFERENCE
	25	NOVOSTI IZ KNJIŽNICE

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so strokovno glasilo za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo izboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju, ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

V Novičkah objavljamo tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:

- opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
- opis razvojnih, raziskovalnih in drugih programov in projektov;
- sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnostih;
- podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
- sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
- novosti v upravljanju in zakonodaji;
- statistične podatke;
- mnenja, stališča in predloge;
- podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
- podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
- prikaze novih knjig, člankov, didaktičnega in drugega gradiva ter novosti s knjižnega trga;
- novosti iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.

V Novičkah objavljamo kratke, jedrnat, objektivne in nepristranske prispevke.

Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za poglobitev stikov z našimi partnerji v tujini izdajamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku. Prejemniki Novičk so posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljnih organizacijah). Novičke pošiljamo brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške izdajanja poravnali iz javnih sredstev, namenjenih izobraževanju odraslih.

Novičke ureja in izdaja ACS. Odgovorni osebi sta mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja tematskega področja, in Nevenka Kocijancič, urednica.

Oblikovanje: Lina design

Prelom in tisk: Tiskarna Pleško

Naslov uredništva: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana,

telefon: 01 5842 560, faks: 01 5245 881, internet: <http://www.acs.si>, el. naslov: nevenka.kocijancic@acs.si

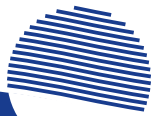
Novičke lahko preberete tudi na internetu: <http://www.acs.si/novice/>

ISSN 1408-6484 (slovenska izdaja - tiskane)

ISSN 1581-3770 (slovenska izdaja - online)

Naklada 1.900 izvodov

Izdajo glasila Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

BESEDA UREDNICE

Raznolika ponudba izobraževanj v marcu **Kaj prinaša februarska številka?**

Prejšnja številka Novičk je bila namenjena promociji vseživljenjskega učenja, v tej številki pa temo nadaljujemo in takoj v prvem prispevku predstavljamo oblike promocije dela Andragoškega centra Slovenije.

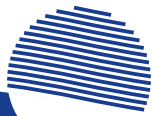
V letošnjem letu se bodo festivali učenja zvrstili že desetič. V to dogajanje oktobrskega Tedna vseživljenjskega učenja bi v jubilejnem letu radi pritegnili čim več posameznikov, skupin, društev ..., predvsem pa tistih, ki se z zamislijo spogledujejo, vendar še oklevajo, zato predstavljamo različne prireditve, ki so jih po Sloveniji, pa tudi zunaj meja, izpeljali lani.

V že znanih rubrikah pišemo o sklepih, pobudah in mnenjih, sprejetih na 32. in 33. seji Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih; predstavljamo izobraževanje, ki je potekalo v okviru programa *Socrates - Grundtvig 3*, novo knjigo *Od čustvene inteligence do modrosti srca* in delovanje študijskega krožka *Priprava učnih gradiv*; vabimo na izobraževalne dogodke in srečanja v marcu ter vas seznanjamo s posveti in konferencami doma in v tujini.

Tudi tokrat vas vabimo, da svoja razmišljanja, zapišete in nam jih pošljete. Vaše prispevke, ki naj ne bodo daljši od dveh strani, bomo zbirali do 10. marca 2005 in jih objavili v naslednji številki v rubriki Kotiček je vaš.

Prijetno branje vam želim,

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

DOMAČE NOVIČKE

Z učenjem v bogatejšo, pravičnejšo in bolj
demokratsko družbo

Promocija stroke in Andragoškega centra Slovenije

»Izobraževanje odraslih in nadaljevalno izobraževanje lahko zelo veliko pripomoreta, da bodo državljani obveščeni in strpni, naravnani h gospodarskemu in družbenemu razvoju, pospeševanju pismenosti, odpravljanju revščine in ohranjanju okolja, in bi zato morala postati temelj razvoja.« (Hamburška deklaracija o učenju odraslih, 4. člen)

Promocija, razumljena kot uveljavljanje kulture učenja odraslih, je sestavni del nalog Andragoškega centra Slovenije vse od ustanovitve zavoda. Sprva je bil poudarek predvsem na promociji stroke, se pravi posebnih pedagoških kvalitiet, učnih oblik, metod in pripomočkov, ki jih zahteva poučevanje odraslih; izoblikovani so bili tudi posebni programi usposabljanja učiteljev v programih za odrasle. Vzpostavljen je bil informacijski sistem in zasnovana posebna zbirka podatkov, ki omogoča vpogled v ponudbo učnih oziroma izobraževalnih programov ter njihovih izvajalcev po vsej Sloveniji. Sad te dejavnosti je vsakoletni **Pregled ponudbe izobraževanja odraslih**, ki je sprva izhajal v tiskani obliki, od leta 2001 pa to prepotrebno publikacijo objavljamo le v spletni različici. Pomembno vlogo v promociji stroke ima **knjižnica ACS**, ki je odprta za javnost. Vključena je v sistem COBISS, tako da so podatki o gradivu vsakomur dosegljivi.

Sestavni del promocije je tudi kakovostno obveščanje, ki je hkrati namenjeno tudi izmenjavi izkušenj, predstavitev novosti v stroki in povezovanju. To vlogo že vsa leta uspešno opravlja strokovno **glasilo Novičke**, ki izhaja mesečno, od leta 2000 tako v tiskani kot v spletni različici (<http://www.acs.si/novicke/>). Zanimivejše prispevke trikrat letno objavimo tudi v angleščini in jih pošiljamo partnerskim organizacijam in strokovnjakom po svetu. Uveljavljanju strokovnih spoznanj, predstavitev projektov, rezultatov raziskav, strokovnim prikazom novih oblik izobraževanja odraslih ter objavi prispevkov s strokovnih posvetov je namenjena **izdajateljska dejavnost** Andragoškega centra. Doslej je Andragoški center Slovenije v dveh zbirkah (Nove poti, Študije in raziskave), samostojno ali v soizdajateljstvu izdal že več kot 50 publikacij, posamezni strokovnjaki so s prispevki ali kot gostujoči uredniki sodelovali v mnogih domačih in tujih zbornikih, revijah, študijah, znanstvenih poročilih, načrtih... in s tem pomembno prispevali k promociji slovenske znanstvene misli ter uspešnejših oblik učne, izobraževalne, informacijske ter animacijske/promocijske prakse.

Promociji ACS, posameznih projektov in izsledkov raziskav so namenjene tudi **tiskovne konference**, ki jih sklicujemo občasno, in nastopi sodelavcev v javnih občilih (kot gostje v radijskih ali TV-studijih, z objavljanjem pisnih prispevkov, ali s posredovanjem informacij), povsem odprt dostop do vseh informacij o naši dejavnosti pa zagotavljamo z urejanjem lastne **spletne strani** (<http://www.acs.si>). Leta 2000 smo začeli v promocijske namene uporabljati tudi video (vsako leto posnamemo video-film s portreti dobitnikov priznanj ACS, s čimer promoviramo primere dobre prakse učečih se odraslih). Veseli smo, da smo v minulem letu naredili tudi prve korake k multimedijski predstavitvi posameznih vsebin, saj vemo, da je animacija toliko bolj učinkovita, kolikor več človekovih čutov je nagovorjenih.

Matično ustanovo, projekte in strateško pomembne vsebine (vprašanja pismenosti, spodbujanje kakovosti v izobraževanju, dosegljivost informacij, svetovanje odraslim za izobraževanje, spodbujanje ponudbe in povpraševanja po znanju, popularizacija sodobnejših oblik izobraževanja/učenja...) skušamo v kar najbolj poljudni in tudi estetsko privlačni obliki predstaviti v **tematskih brošurah** ter z **drobnim promocijskim gradivom**. Najpogosteje se odločamo za zgibanke, na katerih je vedno dovolj prostora tudi za nekaj vsebinskih poudarkov, bolj zgoščena pa so sporočila na plakatih, knjižnih kazalih, info-kockah... V zadnjih letih razvijamo tudi nove oblike promocije, ki jih omogoča informacijska tehnologija. Uporabljamo predvsem **reklamne pasice** in **e-razglednice**.

Osrednji promocijski projekt Andragoškega centra Slovenije, s katerim promoviramo kulturo učenja, je **Teden vseživljenjskega učenja - TVU**. Letos ga prirejamo že desetič. Njegova sporočila, posebno še vseživljenjskost učenja kot vrednota, se tako počasi, a vztrajno le udomačujejo v zavesti ljudi.

Slavica Borka Kucler (slavica.borka.kucler@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2005

Teden, življenje, učenje

Glotta Nova v TVU 2004

Vstopiš v dušo učilnice, se s pogledom dotakneš pogledov drugih in že začutiš pričakovanja ter jim prisluhneš. Vse svoje slike, zvoke in korake pustiš pred vrati. Prijazna voditeljica te povabi v drug in drugačen svet. V svet, ki se ga spominjaš iz otroštva. In tu se to uro dogaja učenje. Kar čudiš se nad svojo prostostjo in odprtostjo za novo. Za nov jezik, ki ti tako postaja bolj domač.

Vse to je potovalo po moji glavi, ko sem zapuščala Glotta Novo in dve urici delavnice, ki je bila, tako kot še nekaj manj kot sto drugih, stisnjena med jutrom in večerom enega tedna. En teden in toliko dogodkov! Toliko možnosti in novih vrat, ki se ti odprejo kar naenkrat ... Kako se lahko držita za roko ta, en teden in vse življenje? Lahko en teden vpliva na celotno življenje? Da, v prostoru učenja, kamor je umeščen Teden vseživljenjskega učenja, absolutno da. V teden lahko vstopiš kot v kratko obdobje intenzivnega učenja, ko hodiš od šole do knjižnice, od podjetja do zavoda, od delavnice do krožka, od ure do ure, od kraja do kraja in se povsod srečaš z nečim bistvenim, ali vsaj novim. In kar je še pomembno, vse je odprto za vse. Ne glede na izobrazbo, socialni in gmotni položaj, poklic in družbeno vlogo. Tu pa se stvar lahko zatakne. Ker sem študentka, sem za TVU slišala na fakulteti, kjer sem tudi izvedela za naslov spletne strani, kamor se lahko obrnem po informacije v zvezi s termini. Pa si zamislim, da ne bi študirala, da ne bi vsaj čez teden živela v mestu, da ne bi imela dostopa do interneta in zadostnega računalniškega znanja. Bi sploh vedela, da TVU obstaja? Da mi je ponujena cela vrsta brezplačnih izobraževalnih dejavnosti? In če, bi vedela kdaj in kje? V mislih sem se lotevala tudi teh vprašanj, za katere najbrž vsi vemo, da niso zgolj hipotetična, v smislu »kaj pa če ...«.

Slab mesec dni kasneje sem znova prišla na Glotta Novo, tokrat kot študentka na praksi. Kar seveda ni slučaj, saj mi je TVU omogočil okusiti ustanovo tudi z druge plati. In sem se odpravila ovrednotiti Teden. Obilo delavnic, predavateljev in vsebin. Od predstavitve poslovnih programov komunikacije, poslušanja in sodelovanja v podjetju, do otvoritev slikarskih in fotografskih razstav. Od predstavitev študijskih krožkov do novih in naprednih izobraževalnih tehnologij. Od kuhanja in kosila do pravilne slovenščine. Od duhovne lepote do retorike. Od poklicne identitete do tujih jezikov. Od spopadanja s stresom do različnih in učinkovitih možganskih tehnik. Od individualnega vodenja in svetovanja do testiranja znanja tujih jezikov. Od kreativnih delavnic do možnosti cenejšega nakupa knjig. Od samostojne dejavnosti do strokovne ekskurz-

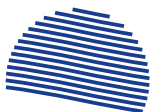
ije. Od Ljubljane do Istre. Od dela do zabave. Od jutra do večera. Od 18. do 24. oktobra. In še več, nekaj od tega je bilo živo kar cel oktober.

Teden je zrasel v mogočno drevo, a na tleh trdega dela, intenzivnih priprav, usklajevanj in močnega entuziazma, saj izpeljava takšnega programa temelji na načelu prostovoljnosti, tudi s strani neposrednih izvajalcev.

Evalvacija me je vodila še naprej. Od organizacije k udeležencem samim, kjer se spet odpre novo, široko in zanimivo poglavje, v katerem se zopet lahko vprašamo o tistem »vse je odprto za vse«. Tu me ne zanima toliko mnenje o vsebini, ocena predavateljev in podobno, temveč predvsem informiranost udeležencev (o TVU) in njihova izobrazba. Ne govorim na podlagi poglobljenih raziskav in primerjav; naslednja opažanja temeljijo zgolj na kratkih anketah udeležencev. Večina jih je za delavnice izvedela na svetovnem spletu, po elektronski pošti ali na fakulteti. Ali lahko ta podatek povežemo s tem, da se je le en od udeležencev šolal (do) 8 let, izobrazbena struktura drugih pa močno presega slovensko povprečje? Ravno tako kraj, kjer udeleženci živijo. Krepko čez dve tretjini jih živi v mestu oziroma izven podeželja, med tistimi s podeželja pa je veliko takih, ki študirajo v mestu. Nad temi rezultati, ki so močno nagnjeni v smer višje izobraženih ljudi urbanega okolja, sem bila kar presenečena. Verjamem, da Glotta Nova ni osamljen primer; kazalci o udeležencih TVU v drugih izobraževalnih ustanovah so verjetno podobni.

Za konec naj povem, da Glotta Nova z veseljem sodeluje v Tednu vseživljenjskega učenja, da so njena vrata odprta zares na široko in da je v Teden vloženega veliko napora, dobre volje, kreativnosti in ljubezni. To sem začutila kot udeleženka in nato tudi kot praktikantka, »sodelavka«. Pred človekom je toliko možnosti, le odpreti se je treba zanje. In da, res je, tudi učilnica ima dušo. En teden imaš. Boš v nedeljo bogatejši?

Jerca Mulej (amas@email.si),
študentka Filozofske fakultete v Ljubljani

Slovenija, učeča se dežela

Iz poročil izvajalcev lanskega letnega prireditve – 1. del

Teden vseživljenjskega učenja (TVU) je osrednji in tudi edini povsem promocijski projekt Andragoškega centra, ki je že na samem začetku (prirejamo ga od leta 1996) prerasel v **gibanje za učečo se družbo**. Ta nacionalni festival učenja sestavljajo informativno-svetovalne, poljudno-izobraževalne, učne, kulturne, športne, pohodniške, ani-

macijske, etnografske, družabne, pa tudi zelo slovesne prireditve, na katerih se predstavi in počasti učne, izobraževalne, strokovne in druge dosežke s področja kulture učenja kot dosežke posebnega pomena za posameznike in skupnost.

Utrip festivala učenja bi vam radi ponazorili z utrinki iz nekaterih poročil izvajalcev TVU 2004, ki ponazarjajo pestrost dogodkov in vedoželjnost udeležencev – od najmlajših do najstarejših.

S spodnjėsavskega območja poroča dolgoletni soustvarjalec festivala učenja, *Jože Prah* (Zavod za gozdove Slovenije, KE Radeče). S partnerji so pripravili tri dogodke, ki se jih je udeležilo več kot 200 ljudi:

- Posvet *Turistični potenciali v Občini Radeče*, na katerem so predstavili projekt *Po poteh dediščine Savskega hribovja in Savske ravni*, so izpeljali v sodelovanju s KTRC Radeče, Knjižnico Radeče in Centrom za razvoj iz Litije. Izkristalizirala sta se dva poudarka: prvič, civilna pobuda naj poveže vse dejavnike socialnega partnerstva, da pripravijo skupno strategijo razvoja turizma v občini, in drugič, takoj se je treba lotiti koordiniranega razvoja turizma na Savi, od Hrastnika do Dobove.
- V prostorih osnovne šole (v nadaljevanju OŠ) Svibno so v sodelovanju s študijskim krožkom (v nadaljevanju ŠK) Svibno in Društvom kmečkih žena Arnika predstavili publikacijo dr. Ivana Kosa, ki govori o življenju grofov Svibenskih.
- Isti organizatorji pa so pripravili tudi prireditev *V Svibnu je res lepo*. Predstavljeno je bilo večletno uspešno delo ŠK Svibno, prvič so nastopili Ljudski pevci Svibnega, ki so izšli iz tamkajšnjega študijskega krožka in izdali že svojo prvo zgoščenko. Sadove svojega dela so predstavile tudi članice Arnike.

Le s povezovanjem izvajalcev, obogateni z idejami podeželja in podeželanov, z medsebojnim spoštovanjem, usklajevanjem zamisli, s širino in kulturno odprtostjo bomo imeli trdno zaledje v slovenskem podeželju!

V **Centru za korekcijo sluha in govora Portorož** se je zamisel za sodelovanje v TVU porodila povsem po naključju, v pogovoru z delavko Ljudske univerze (v nadaljevanju LU) Koper o težavah, ki jih imajo gluhi in naglušni z dostopom do informacij, s tem pa tudi do novih znanj. Tako so pred nekaj leti začeli: ponudili so program za gluhe odrasle, a obisk je bil pičel. Žal jim je bilo in verjetno se ne bi več odločili sodelovati, če ne bi bilo vztrajne koordinatorke z Ljudske univerze. »Program TVU nam omogoča, da se s starši in predstavniki okolja... srečamo v nekoliko manj formalnih okoliščinah. Da se dotaknemo odprtih vprašanj in iščemo poti do možnih rešitev. Program, ki ga ponujamo, je odprt, udeleži se ga lahko vsakdo, ki meni, da bo zvedel kaj novega,« je zapisala Sonja Hribar. Letos je bila udeležba že dokaj dobra, čeprav so pričakovali, da se bo posveta udeležilo več ravnateljev in svetovalnih delavcev. Zato pa so tisti, ki so se vabilu odzvali, ustvarili toliko lepše razpoloženje, tako da »je bilo časa za vse, kar smo želeli povedati, kar premalo«. V prihodnje bi TVU radi obogatili z nečim, »kar bi

bilo prepoznavno naše. V tem trenutku se še učimo in iščemo tisto 'ta pravo'. A saj je vseživljenjsko učenje cilj in pot hkrati,« zaključuje Sonja Hribar.

Društvo upokoencev Cerknica je svoj festivalski program izpeljalo že teden pred TVU. Pritegnili so vrsto soizvajalcev (Gasilsko društvo in Policijsko postajo Cerknica, Diagcenter iz Črnuč, OŠ Notranjski odred Cerknica, Pevski zbor Lipa, Dom starejših občanov Cerknica, cvetličarno). Pripravili so predavanje o požarni varnosti v gospodinjstvih, predstavitev postopka preventivne diagnostike, nastop ženskega pevskega zbora Lipa, prikaz izdelovanja cvetličnih aranžmajev iz jesenskega cvetja in kar štiri razstave: član društva je razstavil lastno zbirko 3.000 škatlic za vžigalice, ki jih zbira od leta 1945 (razstava je bila na ogled 10 dni); učenci 3. razreda OŠ so razstavili svoja likovna dela na temo *Moja babica in dedek*; osem članic društva je razstavilo svoja najlepša ročna dela; na svetovni dan hrane so članice društva pripravile razstavo 101 sladica. Po ogledu razstave so na čajanki pokušali pripravljene dobrote. *»Ocenjujemo, da je letošnja prireditve... zelo uspela in jo bomo zagotovo organizirali tudi prihodnje leto. Vseh prireditev se je udeležilo 380 ljudi, kar je največ doslej,«* sporoča Ludvik Špitalar.

V **Društvu Vizija – PZS Slovenske Konjice** so pripravili *Dan vseživljenjskega učenja* (22. oktobra 2004). *Julijana Kralj* poroča, da so *»pridobili veliko ljudi dobre volje, ki so program dopolnili z novimi idejami in ponudili pomoč pri izvedbi. V ospredju sta bili razstava ročnih del ter samostojna razstava Branka Rupnika. Častni gost prireditve je bil župan občine Slovenske Konjice, Janez Jazbec. Denarno stisko jim je pomagala prebroditi konjiška občina, Knjižnica Slovenske Konjice je dala brezplačno na voljo razstavne prostore, pomembni pa so bili tudi prispevki konjiškega Mercatorja in drugih, manjših donatorjev, ter organizacijska pomoč Srednje strokovne šole gostinske smeri iz Zreč. Iz jesenskih darov narave so pripravili sladke dobrote in prigrizke, ki jih je bilo veselje občudovati in pokušati. Pri prevozu invalidov je pomagalo Društvo paraplegikov iz Celja...«* S skupnimi močmi se daleč pride!

Teden vseživljenjskega učenja v **Pionirski knjižnici KOŽ Ljubljana**: Otroci in starši so se letos, v Evropskem letu učenja s športom, zbrali ob gradivu o Olimpijskih igrah. *»Že več let v Tednu vseživljenjskega učenja povabimo v našo knjižnico učence 1. in 2. razredov skupaj s starši in učitelji. Pritegniti želimo tudi starše, da bi jih opozorili na pomen branja otrokom v zgodnjem bralnem obdobju, in na knjižnico, ki nudi raznovrstno bralno gradivo in spodbude za branje, in ne nazadnje je tudi njim prostor vseživljenjskega učenja... Najprej sem jih sprejela v pravljčni sobi,«* poroča Tilka Jamnik, *»in jim na kratko predstavila knjižnico, zastavila nekaj ugank in povedala pravljico. Nevsiljivo sem poudarila, kako pomembno je, da starši berejo otrokom in z njimi skupaj obiskujejo knjižnico. Ogledali smo si razstavo o Olimpijskih igrah in se seznanili z izposajo. Spodbujala sem jih, da včlanijo otroke v knjižnico...«*

Iz **Lavričeve knjižnice Ajdovščina** poroča *Alenka Furlan* o prireditvi *Branje na vlakih*: »V torek, 19. oktobra 2004, smo se ob zbrali na železniški postaji v Prvačini. Branja se je udeležilo devet članic krožka, s seboj pa smo imeli še mladeniča, oblečenega v Rimljana, ki je tako predstavljal del ajdovske zgodovine, v košarici pa je imel zgibanko s predstavitevjo krožka, lepe misli o knjigah in knjižna kazala, ki jih je med potjo delil prisotnim. Na postaji so nas pričakali novinarji TV Primorke in se del poti peljali z nami, zvečer pa so o tem pripravili reportažo. Vlak je bil poln dijakov, ki so se vračali iz šole. Najprej so bili začudeni, a smo jih uspeli pritegniti z literarnim kvizom o primorskih ustvarjalcih. Za nagrado smo podelili deset knjižnih nagrad. Med vožnjo smo prebirali pesmi in odlomke iz literarnih del. Do Sežane smo obiskali tri vagone. V Sežani nas je na postaji sprejel tamkajšnji bralni krožek z glasbeniki ter 'mladi Kosovel', ki je predstavljal sežansko knjižnico ter nam ob poti do knjižnice recitiral Kosovelove pesmi. Spremljala nas je tudi novinarka Primorskih novic, ki je naslednji dan objavila prispevek na naslovnici časopisa. V Kosovelovi knjižnici se nam je v polurnem programu predstavila pesnica Katarina Kalaba. Čas je hitro minil in že smo morali spet na vlak, kjer se nam je pridružil sežanski bralni krožek. Tokrat je bilo na vlaku manj potnikov, zato pa so nam z zanimanjem prisluhnili kolegi iz Sežane, ki so nam prebrali tudi nekaj pesmi po njihovem izboru. Izbrali so pesnike, ki so ustvarjali na temo vlaka ali branja in knjige. V Prvačini smo izstopili in jim prepustili program...«

V **Bistrici ob Dravi** prireja dogodke TVU **CEZAM**. Ves teden so imeli izpolnjen z zanimivimi prireditvami za vse generacije. Občane so privabili z letaki, plakati, z objavami v časniku Večer in po radiu, program so objavili na spletu... Seznanili so se lahko z bontonom in modo, prisluhnili predavanju *Kako uresničiti svoje želje in prisluhniti sebi*, naredili korak v računalniškem opismenjevanju in še enega v spoznavanju francoščine in italijanščine, učili so se uporabljati digitalni fotoaparati, skupina mladih se je odpeljala na izlet v Maribor, kjer so se učili izdelovati papirnate zmaje, starejše gospe so se za večjo vitalnost učile telovadnih vaj, za osnovnošolce pa so priredili turnir v malem nogometu.

Toliko za pokušino oziroma za spodbudo pri odločanju za sodelovanje v jubilejnem, desetem festivalu učenja, ki bo letos med 17. in 23. oktobrom, s posameznimi dogodki pa bo – tako kot že vsa leta doslej – segal tudi v čas zunaj uradnega termina TVU.

Slavica Borka Kucler (slavica.borka.kucler@acs.si), ACS

O DELU STROKOVNEGA SVETA RS ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Spremljamo pobude, mnenja, sklepe...

Dogovori z 32. in 33. seje

Na 32. seji, 21. decembra 2004, in 33. seji, 18. januarja 2005, so člani Strokovnega sveta RS za izobraževanje odraslih obravnavali Predlog letnega programa izobraževanja odraslih, izobraževalni program za madžarščino ter različne predstavitve in poročila¹.

Predlog letnega programa izobraževanja odraslih

Člani so obravnavali dopolnjeno različico *Letnega programa izobraževanja odraslih* in ugotovili, da dokument še ni pripravljen za sprejem v Vladi RS. Predlagali so, da je treba:

- v uvodnem delu bolje obrazložiti posamezne dejavnosti in v besedilo vključiti kazalnike, ki bodo omogočili spremljanje izvajanja letnega programa,
- ponovno preveriti razporeditev sredstev in usklajenost z Nacionalnim programom izobraževanja odraslih.

V naslednjih letih naj bi bila v Letni program izobraževanja odraslih vključena tudi sredstva drugih ministrstev in javna sredstva lokalnih skupnosti, za kar je treba pripraviti podlage. Da bi dobili realno sliko o finančnih sredstvih, ki so namenjena izobraževanju odraslih v Sloveniji, bi bilo dobro upoštevati tudi sredstva, ki jih v izobraževanje vlagajo delodajalci.

Izobraževalni program Madžarščina za odrasle

Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih je sprejel predlog javnoveljavnega izobraževalnega programa *Madžarščina za odrasle* in ga predlagal ministru za šolstvo in šport v sprejem. Člani strokovnega sveta so še predlagali, da se - podobno kot pri italijanščini - formalno uredi priznavanje znanj oziroma doseganje standarda znanj

¹ Zaključno poročilo izvajanja študija na daljavo v višješolskem strokovnem programu Poslovni sekretar v letih 2000/2001 - 2003/2004, predstavitev gradiva Svetovanje v izobraževanju odraslih in lokalna svetovalna središča za izobraževanje odraslih, Poročilo o splošni maturi 2003/04, poročilo Zavoda RS za zaposlovanje o izobraževanju za dvigovanje izobrazbene ravni, Poročilo o uresničevanju Zakona o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah.

madžarščine na višji ravni tistim kandidatom, ki so opravili osnovno ali srednjo šolo v madžarskem jeziku; temu ustrezno je treba upoštevati tudi znanje, pridobljeno v dvojezičnih osnovnih in srednjih šolah.

Informacije, predstavitve in poročila

Zaključno poročilo izvajanja študija na daljavo v višješolskem strokovnem programu Poslovni sekretar v letih 2000/2001 - 2003/2004 sta predstavili *Jasna Baloh Dominko* in *Mateja Geder* iz Dobe. Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih je ugotovil, da je poročilo dobro pripravljeno: kaže na zelo pozitivne učinke in na to, da študenti dosegajo zastavljene cilje izobraževalnega programa. Člani Sveta so predlagali, naj Andragoški center Slovenije v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo in šport pripravi razvojni projekt, ki bi razvoj in uvajanje študija na daljavo na različnih krajih preučil in povezal ter predstavil pozitivne dosežke, ki bi bili dostopni vsem potencialnim uporabnikom. Predlagali so tudi, da se za izvajanje javnoveljavnih izobraževalnih programov na daljavo določijo standardi in normativi, ki jih mora izvajalec izpolnjevati pred začetkom izobraževanja.

V zvezi z gradivom ***Svetovanje v izobraževanju odraslih in lokalna svetovalna središča za izobraževanje odraslih***, ki ga je predstavila *mag. Tanja Vilič Klenovšek* z Andragoškega centra Slovenije, je strokovni svet zavzel naslednje stališče:

- svetovalna dejavnost je izjemno pomembna sestavina vseživljenjskega učenja, zato je treba nadaljnji razvoj tega področja nujno podpreti;
- posebno pozornost je treba nameniti spodbujanju sodelovanja med vsemi ustanovami, ki se ukvarjajo s svetovalno dejavnostjo odraslih,
- Andragoški center Slovenije naj ta vidik vključi že v naslednjem poročilu,
- Svet za evalvacijo naj razpiše študijo o svetovanju v izobraževanju odraslih.

Dr. Marjan Šimenc, namestnik predsednika Državne komisije za splošno matura, je predstavil ***Poročilo o splošni maturi 2003/2004***. Člani strokovnega sveta so predlagali, da:

- Državna komisija za splošno matura bolj pregledno prikaže dosežke odraslih udeležencev na splošni maturi,
- Ministrstvo za šolstvo in šport z ustreznimi predpisi odraslim kandidatom zagotovi boljše možnosti opravljanja splošne mature (laboratorijske vaje, opravljanje mature po delih ipd.) ter - po vzoru primerljivih držav - primernejše oziroma dodatne možnosti za prehod na univerzitetni študij.

Poročilo Zavoda RS za zaposlovanje o izobraževanju za dvigovanje izobrazbene ravni, je predstavila *Miša Hrovath Derganc*. Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih je menil, da gre za zelo pomemben sistem v izobraževanju odraslih, ki ga je nujno razvi-

jati in podpirati. Predlagal je, da se več skrbi namenja evalvaciji in izbiri izvajalcev ter krepitvi sodelovanja z delodajalci (upoštevati je treba njihove potrebe in vzpostavljati druge vezi v obliki sofinanciranja izobraževanja ter opravljanja prakse), kar bi povečalo zaposljivost kandidatov.

Ministrstvo za delo družino in socialne zadeve je pripravilo ***Poročilo o uresničevanju Zakona o Nacionalnih poklicnih kvalifikacijah***, ki ga je predstavila *Elizabeta Skuber*. Člani so menili, da gre za pomembno pridobitev na področju vrednotenja neformalno pridobljenega poklicnega znanja. Predlagali so, da se pri nadaljnjem razvoju sistema:

- bolje poskrbi za promocijo sistema ter se pozove sindikate, javni sektor in druge delodajalce, da se s sistemom seznani in poskrbijo za upoštevanje certifikatov v tarifnih razredih kolektivnih pogodb;
- razmisli o ugotavljanju in preverjanju posameznih sklopov znanj in/ali veščin, ki niso poklicne kvalifikacije, so pa lahko del le-teh ali del splošnih kompetenc;
- zavzame stališče do priprav kandidatov na preverjanje in opredeli ta podsistem;
- pripravi temeljito evalvacijo, ki naj vključuje tudi analizo opravljenih certifikatov glede na potrjevanje oziroma preverjanje, glede zaposlitvenih možnosti in mobilnost ter analizo socialnega partnerstva - tako pri pripravi poklicnih standardov in katalogov standardov strokovnih znanj in spretnosti kot tudi pri ugotavljanju in preverjanju znanja.

Irena Komac (irena.komac@gov.si),
Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih

S POTI

Seminar SOCRATES – Grundtvig 3

Projektno vodenje pri načrtovanju in vpeljevanju e-izobraževanja v organizacije

V organizaciji INTER-ES se že od leta 2000 dejavno ukvarjamo z razvojem e-izobraževanja – sprva zaradi lastnih potreb, saj smo želeli našim študentom višje strokovne šole za komercialiste olajšati študij ob njihovih vsakdanjih delovnih in družinskih obveznostih. Najprej smo razvili spletno okolje v podporo izobraževalnemu managementu, postopoma pa smo dodajali tudi posamezne module za e-učenje (<http://www.inter-es.si>).

Da bi ugotovili, na kakšni stopnji razvoja smo, ter pridobili še dodatne informacije s tega področja, sem se marca 2004 prijavila na razpis za dotacijo v okviru programa *Socrates - Grundtvig 3*, in sicer za udeležbo na izobraževanju z naslovom *E-izobraževanje - projektno vodenje pri načrtovanju in vpeljevanju e-izobraževanja v organizacije (E-learning - project management: how e-learning can be planned and implemented in organisations)*, ki so ga organizirali v Pragi od 2. do 7. novembra 2004.

Izobraževanje ni bilo omejeno zgolj na teh šest dni; pripravljalne dejavnosti smo imeli že pred pričetkom izobraževanja, zaključne pa so se nadaljevale tudi po prihodu domov. Vse je potekalo prek spletnega okolja BSCW (basic system for corporate work), v okviru katerega smo lahko pridobivali želene informacije, se spoznavali med seboj ter po zaključku izpeljali dodeljeno nalogo.

Glavni poudarek izobraževanja je bil na vzpostavitvi učinkovitega projektnege vodenja pri načrtovanju in vpeljevanju e-izobraževanja v organizacije. Najprej nam je bila predstavljena splošna teorija projektnege vodenja ter orodja, ki se pri tem uporabljajo, nato pa je bilo vse to vključeno v razvoj projekta e-izobraževanja, znotraj katerega so bili prikazani vsi koraki v procesu razvoja takega projekta: oblikovanje delovne skupine, trženje, zbiranje finančnih sredstev, vzpostavljanje stikov z javnostjo. Vse te korake smo nato združili v oblikovanje praktičnega poslovnega načrta za vzpostavitev e-izobraževanja v hipotetično organizacijo.

Zakaj je skrbno načrtovano projektno vodenje pomembno pri uvajanju e-izobraževanja v organizacijo? Ukaz, da uvedemo e-izobraževanje v organizacijo, običajno pride iznenada, pričakovanja so zelo visoka, vodilni hočejo velike rezultate za čim manjše

finančne vloške, običajno o tem ne vedo veliko, prisotna pa so tudi (pre)velika pričakovanja, da bo z e-izobraževanjem vse boljše. Kateri projekti uspejo? Tisti, ki vključujejo končnega uporabnika, jasno določene in razumljene zahteve projekta, učinkovito načrtovanje in realna pričakovanja rezultatov. Učinkovito organizacijsko strukturo projektnega vodstva za vzpostavitev e-izobraževanja v neko organizacijo morajo sestavljati strokovnjaki za notranje in zunanje trženje, strokovnjaki s področja financ in pravnih predpisov, računalniški programerji, tutorji, učitelji za oblikovanje e-vsebin ter - nenazadnje - vodja, ki je povezovalni člen med organizacijo ter projektno skupino za e-izobraževanje.

Kot sem že prej omenila, smo morali znanje, pridobljeno na samem izobraževanju, uporabiti pri pripravi poslovnega načrta za prenos e-izobraževanja v hipotetično organizacijo. Razdelili smo se v skupine glede na vrsto organizacije, v kateri delujemo. Znotraj tima smo si razdelili naloge za pripravo poslovnega načrta. Po prihodu domov smo imeli za njegovo pripravo na voljo štiri tedne časa. Delo posameznih delovnih skupin je potekalo prek prej omenjenega BSCW spletnega okolja, znotraj katerega je bilo vidno delo vsakega posameznika v timu. Ko je bil projekt zaključen, smo ga objavili, tako da so ga lahko videli tudi drugi in ga komentirali.

Izobraževanje mi ni dalo le veliko novih znanj, ampak sem s tem pridobila tudi vpogled v sisteme e-izobraževanja v drugih državah, iz katerih so prihajali udeleženci (Romunija, Grčija, Bolgarija, Italija in Belgija). Predvsem pa sem sklenila veliko novih poznanstev in možnosti prihodnjega medsebojnega sodelovanja.

Udeležba na tem izobraževanju je bila zame zelo bogata in dobrodošla izkušnja, zato upam, da se bom takega načina izobraževanja lahko še kdaj udeležila.

Jana Jan (jana@inter-es.si), INTER-ES, d.o.o.

NOVA KNJIGA

Predstavitev knjige **Od čustvene inteligence do modrosti srca**

»Bodi, kar si, ostalih je tako že preveč.«
(Loesje)

Kaj sploh je čustvena inteligenca? To so mnoge veščine in *»sposobnosti, ki nam nudijo možnost, da svoje življenje kreativno soustvarjamo, spoznavamo radost izpolnjujočih odnosov, dojemamo preizkušnje v življenju kot pot učenja in rasti ter znamo oblikovati svojo samostojno osebnost in smo v stiku s seboj in svojimi resničnimi hotenji.«*¹ Sposobnosti čustvene inteligence se razvijajo celo življenje; razvoj pa je možen le s konkretnimi spremembami v zavedanju, mišljenju in še zlasti v delovanju.

Ob peti obletnici delovanja *Šole čustvene inteligence*, ki je bila v letu 2004 nagrajena s priznanjem Andragoškega centra Slovenije za izjemne dosežke na področju izobraževanja odraslih, je skupina desetih avtorjev² - sodelavcev, snovalcev in izvajalcev programa - pripravila knjigo *Od čustvene inteligence do modrosti srca*. Z zbornikom najzanimivejših člankov, ki so jih v tem obdobju objavili v različnih slovenskih časnikih in revijah, so avtorji želeli približati razmišljanja, izkušnje (tudi življenjske zgodbe udeležencev programa), vrednote in trdno vizijo, katere bistvo je v bolj osmišljenem, čustveno stabilnem in ustvarjalnem življenju ljudi, ki si tega želijo.

Prispevki so razvrščeni v šest vsebinskih sklopov: odnos do sebe, čustvena pismenost, življenjski izzivi, komunikacija, medsebojni odnosi in ljubezen. Ti ponujajo odgovore na številna vprašanja, ki so ključnega pomena za uspešno in zadovoljno življenje:

- Kako sprejeti in razumeti svoja čustva ter jih iskreno in nenasilno izraziti?
- Kako doumeti zapleteno dinamiko medsebojnih odnosov in vedeti, kdaj je modro popustiti in kdaj vztrajati?
- Kako v življenjskih izzivih in zdrsih videti priložnost za učenje in rast?
- Kako se vživeti v zorni kot drugih, a hkrati ostati v stiku s seboj?

¹ Od čustvene inteligence do modrosti srca. Ljubljana : CDK, Zavod za izobraževanje, vzgojo, razvoj in kulturo, 2004, str. 11

² Barbara Novak Škarja, Boštjan Trtnik, Brane Krapež, Damir Orehovec, Leo Ivandič, Nina Leskovar, Renata Bokan, Rožana Grdina, Suzana Rebolj in Vesna Periček Krapež

- Kako odkriti največjo skrivnost človeškega srca in spoznati, da nam le sožitje s seboj in soljudmi lahko odpre vrata v izpolnjeno življenje?
- Kako, težavam navkljub, spoznati lepoto in svetost življenja?

Še nekaj mnenj o knjigi:

- *»Knjiga Od čustvene inteligence do modrosti srca je pomembna knjiga. Za tiste, ki so jo spisali, in za nas, ki jo beremo. Pisci člankov so se odločili za navidez skromno pisavo, ki ne tekmuje z znanstvenim diskurzom in ne poka od navajanja pomembnih referenc. Njihovi prispevki so preprosti, razumljivi, srčni. Prav taki, kot nas učijo, naj bi bili ljudje kot posamezniki in kot skupnost: delujoči iz sebe in v skladu s svojo dušo, vedenjem in prepričanjem, dobri bralci knjige svojega življenja in tenkočutni poslušalci notranjega glasu. Čustveno odprti in pogumni, da povemo in pokažemo, kdo smo in kakšni smo, brez strahu, kaj si bodo mislili drugi. Jasno in glasno, da nas bodo drugi razumeli, saj naših misli pač ne znajo brati. Postajati sam sebi podoben, graditi pozitivno notranjo podobo o sebi, ne biti sramežljiv in plah ali pa nasilen in vsiljiv, je pot, za katero se je potrebno odločiti. In odločati vsak dan znova. Kajti za osebno rast si je treba prizadevati. In se učiti. Ta knjiga nam bo pomagala, da bomo postali prav to, za kar smo rojeni in poklicani, da smo.« (dr. Manca Košir)*
- *»Končno knjiga o duhovni rasti in razvoju, ki jo lahko berem brez občutka, da mi hočejo oprati možgane! Pa še naša, slovenska povrh!« (dr. Sanja Rozman)*
- *»Knjige sem bila vesela. Govori o življenju, o zelo preprostih vsakdanjih stvareh, ki pa so bistvene. Prav na to pa pogosto pozabljamo in segamo po čem 'višjem', kar pa je izven nas.« (dr. Metka Klevišar, ustanoviteljica društva Hospic)*
- *»Ob prebiranju knjige se mi je vedno znova potrjevalo prepričanje, kako smo si ljudje v svojem bistvu podobni; v razgibanih in zapletenih širjavah čustvenega življenja se zgublamo, iščemo, trpimo in se veselimo. Ključ do sreče je - spoznati samega sebe, se dojeti in sprejeti v svoji neponovljivi enkratnosti in celovitosti telesne, duševne in duhovne biti. Pot do ljubečega sprejemanja sebe in drugega je sicer dolga, vendar osrečujoča in najbolj zanesljivo vodi do srečnejšega sobivanja z drugimi, do miru in sreče - do modrosti srca.« (prim. Marija Vegelj Pirc, dr. med., predsednica društva Onkoloških bolnikov Slovenije)*
- *»... knjiga ne ponuja nikakršnih poceni, hitrih receptov za pot do osebne sreče. Lepo nam pokaže, da ta pot je - a je naporna, zahteva polnost življenja, zahteva, da se v iskanje sreče poda kot celostno bitje, s svojim razumom, čustvi, s svojimi socialnimi vezmi in duhovnostjo. Na nevsiljiv način nam želi povedati, da se ta napor splača, da se je vredno potruditi.« (Bogdan Žorž, psihoterapevt)*

Knjigo lahko naročite po telefonu 01 4339 303 ali na spletni strani <http://www.cdk.si/>.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Študijski krožek

Priprava učnih gradiv

Na Srednji strokovni in poklicni šoli Celje smo v šolskem letu 2003/2004 v okviru organizacije Alfabet, d.o.o iz Celja izpeljali študijski krožek z naslovom *Priprava učnih gradiv* pod mentorstvom mag. Andreje Jelen Mernik.

V šoli vse bolj opažamo, da je matematično izrazoslovje dijakov na zelo nizki ravni. Z delom v skupinah poskušamo izboljšati medsebojno sporazumevanje - tako med dijaki kot med dijakom in učiteljem. Želimo ustvariti sproščen, topel in spodbuden odnos.

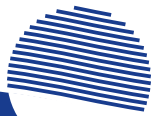
V okviru krožka smo profesorji matematike in fizike zbrali in uredili naloge, ki smo jih v času poučevanja pripravljali zase in za dijake. Združevali in sooblikovali smo vedno nove ideje: pregledali in uredili smo učne liste, zbrali smo naloge za utrjevanje, urjenje in poglobljanje znanj matematike za srednje strokovne in poklicne šole, za nekatere učne vsebine smo sestavili križanke in tekstne naloge, ki se nanašajo na stroko.

V okviru našega krožka je tako nastala precej obsežna zbirka učnih listov za interno rabo. Izdali smo jo v knjižni obliki in na zgoščenki. Naloge večinoma nimajo priloženih rešitev. Predlagamo, da jih dijaki rešujejo v skupinah, kjer postopke reševanja in rezultate komentirajo.

Menimo, da bo to gradivo pripomoglo k bolj ustvarjalnim učnim uram. Prispevati želimo k večji dejavnosti dijakov pri pouku, z izborom nalog, ki so zanimive (težke, vendar rešljive), pa dvigniti njihovo notranjo motivacijo.

Gradivo je dijakom dostopno tudi v šolski knjižnici, v kateri imajo svoj bralni kotiček.

Sonja Krajnc Gubenšek (sonja.krajncgubensek@email.si),
Srednja strokovna in poklicna šola Celje

PRIPRAVLJAMO

Andragoški center Slovenije

Vabilo na usposabljanje **Motivacija odraslih za učenje**

Vse izvajalce, vključene v *Program 10.000+*, učitelje, organizatorje izobraževanja in svetovalce iz različnih izobraževalnih organizacij, svetovalce v lokalno-informativnih svetovalnih središčih, mentorje PUM ter vse, ki se ukvarjate z izobraževanjem odraslih, vabimo na izobraževanje **Motivacija odraslih za učenje**, ki ga pripravljamo **9. in 10. marca 2005** med 9. in 16. uro v prostorih Andragoškega centra Slovenije, Šmartinska 134a, Ljubljana.

Med drugim boste spoznali pomen motivacije za učno uspešnost, temeljne motivacijske dejavnike, značilnosti notranje in zunanje motivacije, vpliv pričakovanj in ciljev na učno motivacijo ter vlogo učitelja/svetovalca pri spodbujanju motivacije.

Izobraževanje bo **vodil mag. Marko Radovan**, sodelavec Andragoškega centra Slovenije, strokovnjak na področjih motivacije, metodologije in pismenosti.

Ob koncu uspešno opravljenega usposabljanja dobijo udeleženci potrdilo Andragoškega centra Slovenije. Kot uveljavljen izvajalec programov strokovnega spopolnjevanja izobraževalcev odraslih bomo udeležencem zagotovili pridobitev točk v postopku verifikacije programov na Ministrstvu za šolstvo in šport.

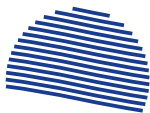
Za izvajalce, vključene v *Program 10.000+*, je udeležba brezplačna. Za druge udeležence pa kotizacija znaša 25.000 SIT (DDV je vključen).

Podroben opis programa in prijavnico najdete na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/temeljno/027/>, lahko pa vam ju pošljemo tudi po pošti.

Vaše **prijave** pričakujemo **najkasneje do petka, 4. marca 2005**, na naslov: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, Ljubljana, ali po faksu: 01 5245 881.

Podrobnejše informacije dobite pri koordinatorici programov, Mateji Pečar (tel.: 01 5842 573, e-naslov: mateja.pecar@acs.si).

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Andragoški center Slovenije

Vabilo na petkovo izobraževalno srečanje

Vabimo vas na predstavitev diplomskega dela *Alenke Brglez* z naslovom **Karierni premiki diplomantov pedagogike, smer andragogika**, ki bo v petek, **18. marca 2005, ob 9. uri** v sejni sobi Andragoškega centra Slovenije, Šmartinska 134 a.

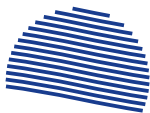
V diplomskem delu, ki smo ga na kratko predstavili v lanski oktobrski številki *Novičk*, avtorica odgovarja na vprašanja o delovnih mestih diplomatov pedagogike, smer andragogika, njihovi poklicni uspešnosti, poklicnih ciljih, dejavnikih, ki vplivajo na izbiranje zaposlitve... Na zastavljena vprašanja je zbirala tako teoretične kot tudi empirične odgovore. Analizirala je skoraj sedemdeset vprašalnikov.

Z raziskavo je želela preveriti, kako diplomanti pedagogike, smer andragogika, vrednotijo svoje zaposlitve, kako gledajo na svoj poklicni razvoj in kaj so pripravljeni zanj narediti. Opozarja na to, da mora danes posameznik praktično vse življenje načrtovati poklicno pot in biti pripravljen na spremembe, saj končne posledice za razvoj kariere in lastno življenje nosi vsak sam. Poklicne poti danes so vedno bolj pestre, prekinjene, kariera ni vezana samo na premike navzgor, gre tudi za premike navzdol ali za premike na isti ravni.

Na predstavitvi diplomske naloge se bomo med drugim tudi vprašali, kakšen pomen imajo pri našem poklicnem in osebnostnem razvoju letni pogovori z zaposlenimi.

Srečanje bo trajalo približno eno uro. Prosimo, da udeležbo na srečanju **potrdite najkasneje do četrтка, 17. marca 2005**, Zdenki Birman Forjanič (tel.: 01 5842 571, lahko tudi po faksu 01 5245 881).

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Andragoški center Slovenije

Vabilo na usposabljanje Učitelj in izpeljava kurikuluma

Učitelje iz izobraževalnih organizacij, vključenih v *Program izobraževanja brezposelnih oseb (Program 10.000+)*, in tudi vse ostale učitelje, ki se ukvarjate z izobraževanjem odraslih, vabimo na izobraževanje **Učitelj in izpeljava kurikuluma**, ki bo **29. in 30. marca 2005** med 9. in 16. uro v prostorih Andragoškega centra Slovenije, Šmartinska 134a, Ljubljana.

Med drugim boste spoznali značilnosti posameznika, ki jih mora poznati učitelj; naučili se boste načrtovati učno delo, prilagoditi katalog znanja posamezni skupini, ugotavljati začetno znanje udeležencev, izbrati prave načine za ugotavljanje znanja in spretnosti itd.

Izobraževanje bo **vodila mag. Marija Velikonja**, zunanja sodelavka Andragoškega centra Slovenije. Ima dolgoletne praktične izkušnje pri delu z učitelji in ravnatelji ter bogato teoretično znanje. Izkušnje udeležencev uporablja kot pomembno 'gradivo' spopolnjevanja, svoje znanje pa posreduje izjemno sistematično.

Ob koncu uspešno opravljenega usposabljanja boste prejeli potrdilo Andragoškega centra Slovenije. Kot uveljavljen izvajalec programov strokovnega spopolnjevanja izobraževalcev odraslih vam bomo zagotovili pridobitev točk v postopku verifikacije programov na Ministrstvu za šolstvo in šport.

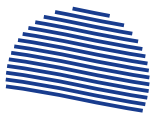
Za izvajalce, vključene v *Program 10.000+*, je udeležba brezplačna. Za druge udeležence pa kotizacija znaša 25.000 SIT (DDV je vključen).

Podroben opis programa in prijavnico najdete na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/temeljno/015/>, lahko pa vam ju pošljemo tudi po pošti.

Vaše **prijave** pričakujemo **najkasneje do srede, 23. marca 2005**, na naslov: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, Ljubljana, ali po faksu: 01 5245 881.

Podrobnejše informacije dobite pri koordinatorici programov, Mateji Pečar (tel.: 01 5842 573, e-naslov: mateja.pecar@acs.si).

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Andragoški center Slovenije

Vabilo na delavnico **Moderiranje učnega procesa**

Pripravljamo novo predavanje, s katerim bi radi pritegnili poslušalce. Želimo si, da bi sledili vsebini. Kaj lahko za to storimo?

Kako postati dober predavatelj?

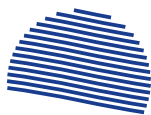
Pred nami je še priprava učne delavnice. Kako spodbuditi slušatelje, da bodo dejavno sodelovali?

Katera moderacijska sredstva in učne metode nam bodo pomagale?

To je le nekaj vprašanj, na katere boste dobili odgovore na dvodnevni delavnici z naslovom **Moderiranje učnega procesa**, ki jo pripravljamo **31. marca in 1. aprila 2005** med 9. in 16. uro v prostorih Andragoškega centra RS, Šmartinska 134a, Ljubljana.

Podrobno predstavitev in prijavnico objavljamo v prilogi.

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Andragoški center Slovenije

Vabilo na **Temeljno usposabljanje vodij in mentorjev študijskih krožkov**

Vse, ki bi se radi pridružili mreži študijskih krožkov – eni najbolj demokratičnih oblik neformalnega izobraževanja odraslih, vabimo na **usposabljanje za mentorja ali vodjo študijskega krožka**, ki se bo pričelo **5. aprila 2005**. O točni uri in lokaciji bodo prijavljeni obveščeni neposredno. Usposabljanje bo potekalo kot **kombinacija učenja na daljavo in delavnic**. Trajalo bo do 16. junija 2005.

Podrobno predstavitev in prijavnico objavljamo v prilogi.

Damjana Nagode (damjana.nagode@acs.si), zunanja sodelavka ACS

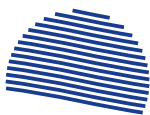
POSVETI/KONFERENCE

29th EUCEN Conference
(29. konferenca EUCEN)

**European Conference on Lifelong Learning
(Evropska konferenca o vseživljenjskem učenju)**

Bergen, Norveška, 28. do 30. april 2005

Za dodatne informacije lahko pišete na naslov Centre for Continuing Education, PO Box 7800, N-5020 Bergen, Norway (tel.: +47 55 58 20 40, faks: +47 55 58 96 46, e-naslov: post@sevu.uib.no) ali pa si ogledate spletne strani <http://www.eucen-conf29.uib.no/index.html>.

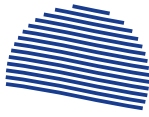

Online Educa Madrid 2005

**5^a Conferencia Internacional de la Educación y la Formación
basada en las Tecnologías
(5. mednarodna konferenca o tehnološko podprtem izobraže-
vanju in usposabljanju)**

Madrid, Španija, 11. do 13. maj 2005

Podrobnosti o dogodku lahko najdete na spletni strani (v španščini): <http://www.online-educa-madrid.com/spain/>, za dodatne informacije pa lahko pišete na naslov: ICWE GmbH, Leibnizstrasse 32, 10625 Berlin, Alemania (tel: +49 30 327 61 40, faks: +49 30 324 98 33, e- naslov: info@online-educa-madrid.com).

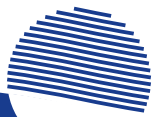

eLearning in eEurope 2005
(e-Izobraževanje v e-Evropi 2005)

**Towards a Learning Society
(K učeči se družbi)**

Bruxelles, Belgija, 19. in 20. maj 2005

Informacije o strateški konferenci Evropske unije o e-izobraževanju najdete na spletni strani <http://www.elearningconference.org/index.htm>, pišete pa lahko na e-naslov info-eeurope@cec.eu.int.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Bralcem Novičk sporočamo, da je knjižnica ACS odprta za obiskovalce v sredo in petek dopoldne od 10. do 12. ure ter v ponedeljek in četrtek od 14. do 16 ure. Vabljeni!

Lavender, Peter; Derrick, Jay; Brooks, Barry: 'Testing, testing —': 1, 2, 3 : assessment in adult literacy, language and numeracy. Leicester : National Institute for Adult Continuing Education = NIACE, cop. 2004. 51 str. ; 30 cm. (A NIACE policy discussion paper)

Learning evaluation and planning : a handbook for partners in community learning / (prepared by Alan Barr... [et al.]). London : Community Development Foundation, 2001. 77 str. : graf. prikazi ; 30 cm

Learning evaluation and planning (Elektronski vir) : a handbook for partners in community learning / (prepared by Alan Barr... [et al.]). 1st published. London : Community Development Foundation, 2001. 1 disketa ; 9 cm

Learning for employment : second report on vocational education and training in Europe / Steve Bainbridge...[et al.] ; edited by: Cedefop. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, cop. 2004. 216 str. : tabele, graf. prikazi ; 30 cm. (Cedefop Reference series ; no. 51)

Moon, Jennifer: A handbook of reflective and experiential learning : theory and practice. London ; New York : RoutledgeFalmer, 2004. 252 str. ; 24 cm

OECD handbook for internationally comparative education statistics : concepts, standards, definitions and classifications. Paris : OECD Publications, cop. 2004. 271 str. ; 27 cm

Snowdon, Kay: Sustaining projects for success. Leicester : National Institute of Adult Continuing Education = NIACE, cop. 2004. 41 str. : ilustr. ; 21 cm. (NIACE lifelines in adult education ; 15)

Thematic review on adult learning : Switzerland : country note. Version sept. 2001. (S.l.) : (Schweizerischer Verband für Weiterbildung/Fédération suisse pour la formation) = SVEB/FSEA, 2001. 66 str. ; 30 cm

Training of adult educators in institutions of higher education : a focus on Central, Eastern and South Eastern Europe / Heribert Hinzen, Ewa Przybylska, eds. Bonn : Institute for International Cooperation of the German Adult Education Association, IIZ/DVV, 2004. 198 str. ; 24 cm. (International perspectives in adult education = Internationale Perspektiven der Erwachsenenbildung ; 44)

Uden, Tony: Learning's not a crime : education and training for offenders and ex-offenders in the community. Leicester : National Institute of Adult Continuing Education (England and Wales) = NIACE, cop. 2004. 35 str. ; 30 cm. (A NIACE policy discussion paper)

Wilson, Joan: It's never too late! : a programme to prepare older people to pass on skills and knowledge to others. Exhall (UK) : Community Education Development Centre = CEDC, 2003. 2 zv. v mapi (75, 36 str.) ; 30 cm

Adult education and combating poverty : experiences from development countries / Heribert Hinzen, Hans Pollinger, eds. Bonn : Institute for International Cooperation of the German Adult Education Association (IIZ/DVV), 2004. 39 str. : ilustr. ; 30 cm. (International perspectives in adult education ; 43)

Adult education and globalisation : past and present : the proceedings of the 9th International Conference on the History of Adult Education / Barry Hake, Bastiaan van Gent, József Katus, eds. Frankfurt am Main (etc.) : Peter Lang, 2004. 304 str. ; 21 cm. (Studies in pedagogy, andragogy, and gerontology ; vol. 57, ISSN 0934-3695)

Adult education and poverty reduction : a global priority : papers from the conference held at University of Botswana 14th to 16th June 2004 / edited by Julia Preece. Gaborone (Botswana) : Department of Adult Education, University of Botswana, 2004. 407 str. ; 30 cm

The ALPINE manual of good practice (Elektronski vir). Belfast : Queen's University, 2004. 1 el. optični disk (CD-ROM) ; 12 cm. Dostopno tudi na: <http://www.qub.ac.uk/alpine>

Duke, Chris: Managing the learning university. Buckingham ; Philadelphia : The Society for Research into Higher Education : Open University Press, 2002. vi, 168 str. ; 23 cm

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Programoteka

javnoveljavni in izobraževalni programi za odrasle

www.acs.si/programoteka

Objavljamo javnoveljavne izobraževalne programe, ki so

* oblikovani izključno za odrasle

* na novo oblikovani v skladu z veljavno šolsko zakonodajo ali jim je bila v skladu z novo zakonodajo podaljšana veljavnost

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

17. - 23. 10. 2005

Deset let za Slovenijo, učečo se deželo
<http://tvu.acs.si>

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH V SLOVENIJI
IZVAJALCI IN PROGRAMI 2004/2005
pregled več tisoč izobraževalnih programov in številnih organizacij po vsej Sloveniji
• Na spletni strani: www.acs.si/pregled

<http://izobrazevanje.acs.si>

IZOBRAŽEVALNA PONUDBA ACS

Objavljamo izobraževalne programe, ki jih za izobraževalce odraslih izvajamo v šolskem letu 2004/2005

- izobraževalni programi •
- strokovna, informativna in
- izobraževalna srečanja •
- aktualna izobraževanja ACS

Na vaša vprašanja odgovarjamo v Forumu na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/forum>

na spletni strani **www.acs.si**

* za tiste, ki se želite izobraževati

* in za tiste, ki sami izobražujete

svetovalni kotiček ACS

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

VABILO NA DELAVNICO

MODERIRANJE UČNEGA PROCESA

31. marca in 1. aprila 2005

Na dvodnevni delavnici z naslovom **Moderiranje učnega procesa** se boste naučili jasno strukturirati vsebino in jo povezati v učinkovito predavanje. Spoznali boste načine, kako navezati in vzdrževati stik s slušatelji in se naučili razlagati jasno, zanimivo, dinamično. Povečali boste svojo predavateljsko karizmo in spoznali načine, kako motivirati udeležence in kako razvijati dinamiko skupine.

Poudarjene bodo naslednje vsebine:

- **Komunikacijski model**
Predstavitev petih komunikacijskih ravni, ki jih mora poznati vsak, ki predava (vsebinska raven, raven odnosov, raven procesov, situacijska raven, raven osebnosti). Vaje za izgradnjo karizme.
- **Vloga in identiteta predavatelja**
Kaj posamezne vloge (prezentator, moderator, motivator, supervizor) pomenijo, kdaj in kako jih uporabljamo?
- **Moderacijske tehnike in učne metode**
Predstavitev nekaterih tehnik in metod ('brainstorming', polnilnik idej, barometer vzdušja, katalog ukrepov, delo v parih, trojicah, 'vaje semaforjev', 'vaje duhov', vrtiljak, 'bosonogi video' itd.). Spoznali boste, kako oblikovati vaje, kakšna struktura vaj je najboljša, s katerimi vrstami vaj začeti.
- **Jezikovni elementi – moč besed**
Spoznali boste, kako naj predavatelj oblikuje svoje misli.
- **Kako posredovati informacije ali novo znanje?**
Spoznali boste tri najbolj tipične oblike: verižno in hierarhično predavanje ter predavanje, usmerjeno k problemu.
- **Kako in kdaj uporabljamo pripomočke?**
Odgovorili si bomo na vprašanja, kaj pomeni dobra vizualizacija, kdaj jo uporabimo, kaj so največje napake vizualizacije, kako doseči učinkovito zunanjo in notranjo vizualizacijo?

Z vami bo *Tatjana Zidar Gale*, univ. dipl. dramaturginja, zunanja sodelavka Andragoškega centra. Končuje magistrski študij komunikologije na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani. Svoje znanje ves čas izpopolnjuje pri domačih in tujih

strokovnjakih. V okviru izobraževanja iz nevrolingvističnega programiranja si je v letu 2002 pridobila naziv trenerke NLP.

Izobraževanje bo potekalo v obliki učne delavnice. Kratki teoretični uvodi se bodo prepletali z vajami, pogovorom, delom v manjših skupinah, v katerih boste ustvarjalno sodelovali.

Ob koncu uspešno zaključenega programa bodo udeleženci dobili potrdilo Andragoškega centra.

Kotizacija za dvodnevno delavnico je **38.000 SIT** (DDV je vključen) in vključuje: honorar predavateljice, učno gradivo, kavo, osvežilne napitke, drobno pecivo in potrdila za udeležence.

Izpolnjeno **prijavnico** pošljite **čimprej**, najkasneje pa do **torka, 22. marca 2005**. Na podlagi vaših prijav bomo oblikovali skupino, v kateri bo največ 18 udeležencev.

Delavnico lahko izpeljemo tudi za zaključeno skupino udeležencev.

Za vse **dodatne informacije** lahko pokličete Zdenko Birman Forjanič (tel.: 01 5842 571).

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

PRIJAVNICA ZA DELAVNICO

MODERIRANJE UČNEGA PROCESA

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM

Datum: **31. marca in 1. aprila 2005**

Kraj: **Ljubljana**

PODATKI O UDELEŽENCU

Ime in priimek:

Datum in kraj rojstva:

Stopnja izobrazbe: V. VI. VII. ali več

Vrsta izobrazbe:

Delo, ki ga opravljate:

Ustanova / podjetje:

Naslov:

Pošta:

Telefon:faks:e-naslov:

Pedagoško – andragoška izobrazba: da ne

Izkušnje na področju izobraževanja odraslih:let

Dovoljujem uporabo svojih osebnih podatkov pri vodenju evidenc in obdelavi podatkov v skladu z veljavnim Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

PLAČNIK KOTIZACIJE

Plačnik kotizacije (organizacija / samoplačnik):

Davčni zavezanec po Zakonu o davku na dodano vrednost: da ne

davčna št.:

Naslov in poštna št. plačnika:

Kontaktna oseba:tel.:fax:

Kotizacijo v višini **38.000 SIT** (DDV je vključen) nakažite na račun ACS 01100-6030632623, ki je odprt pri Upravi za javna plačila, najkasneje 5 dni pred izvedbo izobraževanja.

Datum:

Žig in podpis:

PRIJAVE / ODJAVE

Prijavnico pošljite najkasneje do **torka, 22. marca 2005**, na naslov:

Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana

Tel.: 01 5842 560, faks: 01 5245 881

Odjave sprejemamo 5 dni pred začetkom programa, za odjave 3 dni pred začetkom zadržimo 30 % že plačane kotizacije. Pri kasnejših odjavah ali neudeležbi kotizacije ne vračamo.

VABILO NA IZOBRAŽEVANJE

TEMELJNO USPOSABLJANJE VODIJ IN MENTORJEV ŠTUDIJSKIH KROŽKOV

Ste radovedni in bi to radovednost radi prenesli še na druge? Vabimo vas torej, da se pridružite mreži študijskih krožkov – eni najbolj demokratičnih oblik neformalnega izobraževanja odraslih - in postanete mentor ali vodja študijskega krožka.

Z usposabljanjem za mentorja ali vodjo študijskega krožka bomo pričeli **5. aprila 2005**, trajalo pa bo do **16. junija 2005**.

Usposabljanje bo potekalo kot **kombinacija učenja na daljavo in delavnic**, kar je logična, preizkušena in z visoko uspešnostjo udeležencev potrjena nadgradnja nekdanjega seminarskega tipa usposabljanja. Znanja in védenja boste pridobivali individualno ter pri tem brusili drug drugega s pomočjo posebej prirejenega programa za učenje na daljavo, vsaj trikrat pa bomo dan preživeli skupaj.

Pogoji za usposabljanje:

- dostop do osebnega računalnika (lahko tudi z javno dostopnega mesta);
- volja in ideje za socio-kulturno animacijo v svojih delovnih ali lokalnih okoljih;
- pripravljenost na dodatna usposabljanja;
- vsaj dve leti izkušenj pri organizaciji dela odraslih.

Program:

- **Prvo srečanje (5. april 2005)** bo namenjeno spoznavanju virtualnega učnega okolja in sodelovalnega dela v študiju na daljavo. Z vami bosta *Ema Perme* in *Denis Starčič*.
- **Drugo srečanje (3. maj 2005)** bo namenjeno aktivnemu spoznavanju metod dela v študijskih krožkih ter uvajanju v svet medijev in branja, bralni krožki se boste srečali tudi s predavatelji s področja bralne kulture.
- Sledilo bo **neobvezno srečanje** z mentorico *Natašo Elviro Jelenc* (**2. junij 2005**), namenjeno poizkusni izvedbi prvega srečanja študijskih krožkov.
- Naše **zadnje srečanje (16. junij 2005)** bo namenjeno vašemu pogovoru z enim od izkušenih mentorjev ter preizkusu osvojenih veščin in znanja.

Pričakujemo, da boste kot novi mentor po zaključenem usposabljanju, skladno s pravili delovanja projekta, študijske krožke izpeljali v roku enega leta.

Po uspešno opravljenem usposabljanju boste prejeli potrdilo Andragoškega centra Slovenije. Kot uveljavljen izvajalec programov strokovnega spopolnjevanja izobraževalcev odraslih bomo udeležencem zagotovili pridobitev točk v postopku verifikacije programov na Ministrstvu za šolstvo in šport.

Prijavi se lahko **največ 25 kandidatov**.

Kotizacija programa usposabljanja za posameznega udeleženca je **67.000 SIT** (DDV je vključen v ceno) in mora biti poravnana do začetka usposabljanja.

Prijave zbiramo najkasneje do **srede, 23. marca 2005**, na naslov: Andragoški center Slovenije, Ljubljana, Šmartinska 134a. Na prijavnici jasno opredelite, za kateri tip krožkov se želite usposablјati s pripisom »Študijski krožki« ali »Študijski krožki Beremo z Manco Košir«.

Za kakršnekoli nadaljnje informacije sem vam na voljo Damjana Nagode (tel.: 01 5842 585).

Želim veliko novega odkrivanja ter vas prisrčno pozdravljam!

Damjana Nagode (damjana.nagode@acs.si), zunanja sodelavka ACS

PRIJAVNICA

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM

TEMELJNO USPOSABLJANJE VODIJ IN MENTORJEV ŠTUDIJSKIH KROŽKOV

Datum: 5. april do 16. junij 2005

Kraj: Ljubljana

PODATKI O UDELEŽENCU

Ime in priimek:

Datum in kraj rojstva:

Stopnja izobrazbe: V. VI. VII. ali več

Vrsta izobrazbe:

Delo, ki ga opravljate:

Ustanova / podjetje:

Naslov:

Pošta:

Telefon:faks:e-naslov:

Pedagoško – andragoška izobrazba: da ne

Izkušnje na področju izobraževanja odraslih:let

Dovoljujem uporabo svojih osebnih podatkov pri vodenju evidenc in obdelavi podatkov v skladu z veljavnim Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

PLAČNIK KOTIZACIJE

Plačnik kotizacije (organizacija / samoplačnik):

Davčni zavezanec po Zakonu o davku na dodano vrednost: da ne

davčna št.:

Naslov in poštna št. plačnika:

Kontaktna oseba:tel.:fax:

Kotizacijo v višini **67.000 SIT** (DDV je vključen) nakažite na račun ACS 01100-6030632623, ki je odprt pri Upravi za javna plačila, najkasneje 5 dni pred izvedbo izobraževanja.

Datum:

Žig in podpis:

PRIJAVE / ODJAVE

Prijavnico pošljite najkasneje do **srede, 23. marca 2005**, na naslov:

Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana

Tel.: 01 5842 560, faks: 01 5245 881

Odjave sprejemamo 5 dni pred začetkom programa, za odjave 3 dni pred začetkom zadržimo 30 % že plačane kotizacije. Pri kasnejših odjavah ali neudeležbi kotizacije ne vračamo.